

MONOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

ȘAPTE DECENII DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

(1947-2017)

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

MONOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA
Șapte decenii de învățământ superior
(1947-2017)

Coordonatori:

Cezar Ionuț Spînu

Dumitru Otovescu

EDITURA
ACADEMIEI
ROMÂNE

2017

Copyright © 2017, Editura Academiei Române
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5
050711, București, România
Tel. 4021-3188146; 4021-3188106
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: www.ear.ro

Referenți științifici: prof. univ. dr. Adrian Gorun
prof. univ. dr. Ștefan Buzărnescu

Culegere și tehnoredactare: Mihai-Alexandru Nemoiu
Imagini foto: Laurențiu Lazăr, Adrian Otovescu

Coperta I: Fațada Clădirii centrale a Universității din Craiova (16.09.2017)
Coperta IV: Extras din *Monitorul Oficial* al Regatului României

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Monografia Universității din Craiova : șapte decenii de învățământ superior : (1947-2017) / coord.: Cezar Ionuț Spînu, Dumitru Otovescu -

Craiova : Universitaria ; București : Editura Academiei Române, 2017

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1277-8

ISBN 978-973-27-2843-7

I. Spînu, Cezar (coord.)

II. Otovescu, Dumitru (coord.)

378(498.25 Craiova) <<1947:2017>>

37

Redactor: Alexandra Ciutacu

Bun de tipar: 10 oct. 2017. Format: 32/70 x100

Coli de tipar: 28,13

CZ pentru biblioteci mari: 378(498.25 Craiova) <<1947:2017>>

CZ pentru biblioteci mici: 37

Colectivul de autori

- **Prefață, Cap. IV** - Cezar Ionuț Spînu
- **Cap. I, II, III, IX, X** - Dumitru Otovescu
- **Cap. IV** - Cecilia Popescu, Gabriela Iacobescu, Sorin Damean, Dumitru Otovescu, Răzvan Stan, Germina Cosma, Sina Cosmulescu, Mirela Niculescu, Anca Mehedințu, Gabriel Olteanu, Lucian Mandache, Dumitru Ilie, Marius Marian, Mihaela Popescu, Anca Păunescu, Cristian Vladimirescu
- **Cap. V** - Cristina Otovescu
- **Cap. VI** - Radu Constantinescu, Leonard Mănescu, Dumitru Otovescu, Gheorghe Manolea, Daniela Roșca
- **Cap. VII, Cap. IV** - Nicolae Panea
- **Cap. VIII** - Adrian Otovescu

Coordonatorii adresează sincere mulțumiri tuturor celor care au contribuit la realizarea acestei cărți și îi asigură de întreaga lor recunoștință.

„Viața nu poate fi înțeleasă decât dacă privim în urmă și nu poate
fi trăită decât dacă privim înainte.”
Søren Kierkegaard

Prefață

Într-un anumit fel, putem spune că viața este o perpetuă confruntare între prezent și trecut, între memorie și uitare. Lucrarea de față este memoria și oglinda unei instituții, care a împlinit, anul acesta, șapte decenii de activitate, de prefacere și de permanente preocupări pentru formarea ori afirmarea propriei identități.

*Știm că orice instituție universitară are o vocație pedagogică și științifică, totodată, se legitimează și crește prin calitatea procesului instructiv-educativ, dar și prin valoarea cercetării științifice. Încă din iulie 2009, la vârsta de 62 de ani, Universitatea din Craiova a primit calificativul de **High Confidence rating**, din partea Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, urmare a acumulărilor dobândite și a performanțelor obținute.*

Rezultatele activității de cercetare științifică din ultimii ani pot fi ilustrate sintetic prin intermediul următorilor indicatori: articole ISI - 608; articole BDI - 2.690; cărți - 1.022; brevete, cereri de brevete și produse cu drept de proprietate intelectuală - 48; contracte obținute în competiții internaționale- 65. Toate acestea demonstrează potențialul creativ și nivelul de responsabilitate profesională al cadrelor didactice, gradul de integrare în circuitul vieții științifice internaționale.

Să nu uităm că, în momentul de față (2016-2017), Universitatea din Craiova funcționează instituțional într-o legătură cu 216 universități partenere ERASMUS+, cele mai multe fiind din Turcia (39), Franța (33), Spania (25), Italia (23) și Germania (17). S-a constituit, astfel, o rețea complexă de mobilități ale cadrelor didactice și studenților în lumea europeană.

În cei 70 de ani de existență, Universitatea din Craiova a dovedit suficientă energie și forță intelectuală, încât să facă față cu succes provocărilor și așteptărilor pe care o societate le are de la o instituție academică. Universitatea din Craiova este construită pe un sistem de valori culturale, morale, științifice și educaționale moderne. De aceea, avem misiunea de a inspira comunitatea pentru construirea unei societăți sănătoase, pe temeiul unui învățământ performant. Instituția noastră a fost creată de personalități vizionare, care au înțeles necesitatea de a întemeia aici o cetate a științei, un pol de creștere inteligentă și de atractivitate în beneficiul comunității.

Comunitatea academică a Universității din Craiova își onorează tradiția. În strategia instituțională de dezvoltare, obiectivul esențial pe termen lung este consolidarea Universității drept pol de creștere inteligentă. Astfel, a 70-a aniversare ne găsește în plin elan al derulării programului Crezi în tine, crezi în Universitatea din Craiova. Exigența depășirii limitelor, inițiativa, creativitatea sunt valorile pe care comunitatea noastră academică le transmite către societate. Cercetarea, inventica,

finanțarea și producția sunt pilonii dezvoltării regiunii. Punerea acestora în concretul specificului zonal este unul dintre rezultatele așteptate ale eforturilor noastre sistematice.

Strategia Universității din Craiova în domeniul cercetării științifice este fundamentată pe doi piloni la fel de importanți: I. Sprijinirea cercetării aplicative, care poate genera resurse financiare prin implicarea noastră în rezolvarea unor probleme concrete ale mediului socio-economic; II. Încurajarea cercetării fundamentale, ca bază a creșterii performanței. Rostul programelor universitare de studiu este să ofere societății metode și soluții eficiente de rezolvare a problemelor și de creștere a bunăstării populației. Școala, universitatea ne învață competitivitatea, ne creează nevoia de performanță, ne arată cum să căutăm un drum mai drept și mai sigur în viață. Aceasta a fost dintotdeauna așteptarea esențială de la învățământul universitar, care poate deveni o sursă primordială de încredere în sine, în propria putere. Încă de la nașterea sa, Universitatea din Craiova a răspuns nevoilor de cunoaștere și de rezolvare a problemelor din această regiune a țării.

Anul 2017 ne găsește într-o etapă unică în istoria instituției. Avem în vedere deschiderea pe care o urmărim către comunitate, către mediul socio-economic. Universitatea din Craiova se străduiește să creeze parteneriate dintre cele mai solide cu marile companii, cu toți agenții economici din zonă. În această idee a și fost creat Institutul de Cercetări în Științe Aplicate (INCESA), o platformă de cercetare care se ridică la cele mai înalte standarde de exigență.

Comunitatea academică a Craiovei – studenți, cadre didactice, cercetători, personal auxiliar – înseamnă și cea mai importantă resursă a instituției noastre. Prin aceștia, prin seriozitatea, profesionalismul și implicarea fiecăruia, Universitatea noastră își va atinge obiectivele epistemologice, dar va reprezenta și cel mai pertinent argument pentru democrație și pentru valorile sale.

Excursul monografic de față este, în sine, o demonstrație atât a celor afirmate mai sus, cât și a imensului potențial pe care-l adăpostește această citadelă a cunoașterii. De-a lungul istoriei sale, Universitatea din Craiova a urmat exclusiv un traiect ascendent, dar, țin să subliniez, un traiect, mai ales, al emancipării. Cum am reliefat în repetate rânduri, învățământul de azi este oglinda societății noastre de mâine. Crearea acestei instituții aici, în inima Olteniei, a însemnat de la bun început o sursă constantă de inspirație. La rândul său, instituția, prin destinele de excepție care i s-au dedicat, a căutat să-și împlinească misiunea cu demnitate și responsabilitate, într-un registru în care autodepășirea, modernizarea, inovația, dinamismul și deschiderea permanentă către nou și dialog au devenit mărci identitare.

29 septembrie 2017

Prof. univ. dr. Cezar Ionuț Spînu
Rectorul Universității din Craiova

Cap. I: Învățământul universitar românesc în context european

1. Specificul și funcțiile universității ca instituție socială¹

Universitatea este o unitate fundamentală a învățământului superior, o componentă esențială a sistemului educațional și, totodată, o instituție de prim rang, indispensabilă oricărei societăți contemporane. Deși cele dintâi universități din Europa se semnalează încă din secolul al XI-lea, în orașele italiene Parma (1065) și Bologna (1088), abia în epoca modernă se înregistrează o extindere și o dezvoltare instituțională a activităților cu specific universitar.

Cursul educației universitare a fost complementar cu procesul de afirmare a spiritului științific în domeniul cunoașterii și în viața socială, exprimând tendința de raționalizare a acțiunilor umane, de sporire continuă a eficienței acestora, în beneficiul colectivităților omenești.

Dacă, inițial, universitatea a apărut ca un mijloc de satisfacere a cerințelor elevate de cunoaștere, ulterior, sub presiunea solicitărilor economice și sociale, în general ale evoluției complexe a societății capitaliste, această instituție și-a asumat și finalități pragmatice, iar organizarea sa pe facultăți, secții și specializări s-a făcut în concordanță cu nevoile concrete ale vieții sociale a oamenilor.

Problemele ivite în relațiile dintre oameni și natură, în relațiile dintre oameni și dintre instituții, dintre grupuri și colectivități, în cadrul mediului social, au condus la cristalizarea diferitelor științe ale naturii și, respectiv, a unor științe umaniste. Începuturile și devenirea învățământului universitar se leagă indispensabil și pentru multă vreme de predarea științelor naturii și a științelor umaniste, motiv pentru care termenul de *universitate* se va limita la acestea, având o semnificație restrictivă.

Actualmente, noțiunea de *universitate* are o accepție mult mai largă, denumirea fiind extrapolată și asupra altor domenii ori discipline de studiu. De pildă, în România zilelor noastre întâlnim formulări de genul: „Universitatea Tehnică de Construcții”, „Universitatea de Medicină și Farmacie”, „Universitatea de Arte”, „Universitatea de Muzică” ș.a., depășindu-se accepția tradițională, clasică a

¹ Pentru redactarea capitolelor I și II s-a plecat de la textul monografiei elaborate cu prilejul aniversării a 60 de ani de existență a Universității din Craiova: Ion Vladimirescu, Dumitru Otovescu, *Universitatea din Craiova. Monografie (1947-2007)*, Editura Universitaria, Editura Beladi, Craiova, 2007. Materialul a fost revizuit și actualizat, în conformitate cu schimbările produse din 2007 până în 2017.

termenului de universitate. În cadrul altor universități, precum cea din Craiova, s-au întâlnit în diverse momente istorice și facultăți cu profil economic, tehnic, agricol, juridic și chiar medical, pe lângă cele de științele naturii și cele cu caracter umanist.

Rolul social al învățământului universitar este acela de a pregăti specialiști de înaltă calificare profesională, în măsură să activeze în domenii specifice de muncă și să asigure coordonarea acestora. Universitatea constituie cadrul organizat de însușire sistematică a cunoștințelor științifice, artistice, tehnice, teologice etc., a deprinderilor profesionale și a valorilor caracteristice pentru o societate, o epocă istorică și o civilizație umană. Ea are menirea de a cultiva virtuțile intelectuale ale tinerilor, de a selecta individualitățile capabile de creație, de inovație și de a întreține în rândul studenților pasiunea pentru cunoaștere și interesul pentru înalta performanță.

Datorită instrucției universitare este permanent alimentată categoria socială a oamenilor de creație, care făuresc valorile materiale și spirituale indispensabile oricărei societăți. Calitatea pregătirii profesionale și ponderea absolvenților de învățământ superior influențează direct eficiența sau eficacitatea muncii sociale, calitatea vieții colective, fapt care demonstrează importanța instituției universitare în realizarea aspirațiilor de progres ale unei societăți naționale. De asemenea, destinul fiecărui om depinde de nivelul și conținutul educației de care dispune, de echipamentul cultural dobândit în școală.

Cel mai de preț capital al omului este capitalul intelectual, a cărui șlefuire și valorificare se înfăptuiește prin intermediul sistemului de învățământ superior. Atunci când activitățile intelectuale și creative dintr-o societate devin preponderente— în raport cu activitățile bazate pe abilități fizice și operații repetitive —se poate aprecia că respectiva societate a dobândit resursele necesare pentru înnoire și evoluție competitivă.

Universitatea, ca sistem de activități instituționalizate, îndeplinește o multitudine de funcții intrinseci și extrinseci, din rândul cărora se detașează următoarele:

1. Funcția instructivă—de transmitere a unor ansambluri de cunoștințe acceptabile social, fundamentale și de specialitate (consacrate în devenirea umanității), precum și a unor informații importante de actualitate, semnificative pentru însușirea unei culturi profesionale și pentru formarea unei structuri logice de gândire;

2. Funcția educativă—de modelare a personalității individuale, prin crearea unui climat organizațional, întemeiat pe promovarea unor valori dominante ale umanității: binele, adevărul, libertatea, demnitatea, frumosul, responsabilitatea, datoria, dreptatea, fericirea, cooperarea, pacea ș.a.;

3. Funcția socializatoare—de pregătire a tinerilor pentru asumarea unor roluri familiale, profesionale și sociale viitoare, de integrare a lor în societate prin exercitarea unei activități utile (insuflându-le respect pentru disciplină, autoritate și ierarhie);